

13. fejezet

Nebajót, Kédár és Midián a Bibliában

Az egyiptomi Hágár, aki Ábrahám szolgálója volt szülte Ábrahámnak Ismaelt (1 Móz. 16,15). Az ő leszármazottai voltak az **Ismaeliták** vagy más néven a **Hágárénusok** akinek leszármazottai Hágártól születtek. Ismaeltól 12 fejedelem származott. Ismael elsőszülöttje volt Nebajót utána pedig Kédár következett. *„Ezek pedig Ábrahám fiának Ismáelnek nemzetségei, a kit az Égyiptombeli Hágár a Sára szolgálója szült vala Ábrahámnak. Ezek az Ismáel fiainak nevei, nevök s nemzetségek szerint: Ismáelnek elsőszülötte Nebájót, azután Kedar, Adbeél és Mibszám. És Misma, Dúmáh és Massza. Hadar, Théma, Jetúr, Náfis és Kedmah.”* 1 Móz. 25,12-15 Ábrahámnak másik ágyasától Keturától is lettek fiai. A legjelentősebb talán közülük Midián (Midján) volt a Midiániták atyja. *„Keturának pedig, az Ábrahám ágyasának fiai, kiket szüle, ezek: Zimrán, Joksán, Médán, **Midián**, Isbák és Suakh. És a Joksán fiai: Séba és Dédán.”* 1 Krón. 1,32 Midián elsőszülött fia Éfa volt. *„S Midiánnak fiai: **Éfah**, Éfer, Hánok, Abida és Eldaah: Mind ezek Keturáhnak fiai.”* 1 Móz. 25,4 Az Ismaeliták és Keturah fiai a „pusztában” Jer. 9,26 vagyis a sivatagban is éltek. A Biblia „nyírott üstökűek” Jer.9,26 –nek vagyis nyírott fejűeknek is nevezi őket. Hágár és Ketura leszármazottai a napkeletnek fiai közé tartoztak. *„Az ágyasok fiainak pedig, a kik Ábraháméi valának, ada Ábrahám ajándékokat, és elküldé azokat az ő fia mellől, Izsák mellől még élteben napkelet felé, napkeleti tartományba.”* 1 Móz. 25,6 (Lásd még Jer. 2,10) A Biblia napkeletinek nevezi még az Arámokat (Szíriaiak) Mezopotámia népeit (2 Kir. 13,17; 1 Móz. 29,1; Ezék. 25,4; 10). Ketura azt jelenti: *füstölő szerszám, tömjénillat, jó illat; tömjénillatba burkolt.*¹ Leszármazottai tömjénkereskedelemmel is foglalkoztak.

„Napkeleti erkölcsök” Ésa. 2,6

Az Ismaelitákat Isten megáldotta mivel Ábrahámától származtak ők is. *„Mindazáltal a szolgálóleány fiát is néppé teszem, mivelhogy a te magod ő.”* 1 Móz. 21,13 „megsokasítom őt felette nagyon; tizenkét fejedelmet nemz, és nagy néppé teszem őt.” 1 Móz. 17,20 – szolt az ígért Ábrahámnak. *„És vala Isten a gyermekkel, s az felnövekedék, és lakik vala a pusztában, és lőn újászsa.”* 1 Móz. 21,20 De Ismael leszármazottai nem sokszor cselekedtek különbül a Zsoltáriró szavainál: *„Mert imé, a gonoszok megvonják az íjat, ráillesztették nyilokat az idegre, hogy a sötétségben az igazszívűekre lövöldözzenek.”* Zsolt. 11,2 Ismael *„Lakozék pedig Párán pusztájában, és vőn néki anyja feleséget Égyiptom földéről.”* 1 Móz. 21,21 Az Ismaelitákra az állandó nyugtalanság és viszály volt jellemző. *„Az pedig vadtermészetű ember lesz: az ő keze mindenek ellen, és mindenek keze ő ellene; és minden ő atyafiának ellenébe üti fel sátorát.”* 1 Móz. 16,11-12 (Lásd még 1 Móz. 25,18) Szüntelen ellenséges viszonyban álltak mindennel és mindenkivel. *„Jaj nékem, hogy Mésekben^{*1} bujdosom és a **Kédár sátrai közt lakom!** Sok ideje lakozik az én lelkem a **békességnek gyűlölöivel!**”* Zsolt. 120,5-6 Kédár lakói különösen ragaszkodtak bálványisteneikhez (Jer. 2,9-11). *„Egy Egyiptomban talált 5.sz.d.-i arám kézirat szerint Kédár királya volt az az arab Gesem, aki Nehémiás építő munkáját akadályozta....Kr. e. 495-ben valószínűleg Idumea (Edom) perzsa helytartója.”*² A Midián jelentését főleg civódásnak, viszálynak, küzdelemnek fordítják.³ A Midiániták a Moábitákkal együtt bérelték fel a hamis próféta Bálámot, hogy megátkozza Izraelt (4 Móz. 22,7). A Midiániták voltak azok is akik „cselszövéseikkel” megtámadták az Izraelitákat Mózes idejében, amikor a népet paráznaságra csábították (4 Móz. 25,17-18). Az Ismaeliták és Keturah fiai a Midiániták sátrokban, falvakban, városokban laktak

^{*1} helyesebben valószínűleg Masszá 1 Móz. 25,14;16

(Én. 1,5; Ésa. 42,11; 1 Krón. 5,10). Az Ismaeliták összeházasodtak az Edomitákkal, mert Ézsau feleségül vette „*Ismaelnek az Ábrahám fiának leányát Mahaláthot, Nebajóthnak húgát.*” 1 Móz. 28,9 Nagyon jól értettek az állatokhoz ezért Dávid idejében a főgondviselők között is találkozunk velük (1 Krón. 27,30-31). Ugyanakkor nagyon jól ismerték a sivatagot is (4 Móz. 10,29 – 31). Mind az Ismaeliták mind pedig a Midiániták igen gazdagok voltak. A Biblia megemlékezik „*az ő sok barmaik*” –ról Jer. 49,32-ben. (Lásd még 1 Krón. 5,19; 21) Gedeon idejében Isten megszabadította népét Gedeon által a Midiánitáktól akik miatt Izrael „*igen megnyomorodott*” Bír. 6,6. A Midiánitáktól elzsákmányolt aranyfülbevalók súlya majdnem 25 kg arany volt (Bír. 8,26). Arról is olvashatunk, hogy a Midiániták és az Ismaeliták igen nagy pusztítók voltak: „*Mert ha vetett Izrael, mindjárt ott termettek a Midiániták, az Amálekiták és a Napkeletnek fiai, és rájuk törtek. És táborba szálltak ellenök, és pusztították a földnek termését egész addig, a merre Gázába járnak, és nem hagytak élésre valót Izraelben, sem juhok, sem ökröt, sem szamarat.*” Bír. 6,3-4 Nagyon nagy hadseregeket is ki tudtak állítani. „*És a Midiániták és az Amálekiták és a Napkeletiek minden fiai úgy feküdtek a völgyben, mint a sáskák sokasága, és tevéiknek nem volt száma sokaságuk miatt, mint a fővenyek, mely a tenger partján van.*” Bír. 7,12

Az Ismaeliták és a Midiániták kereskedelemmel is foglalkoztak. „*Izmaeli néven ismerték általánosan a sivatag lakóit, ezért a midjáni kereskedőket is izmaelielieknek nevezték.*”^{*2} Rabszolga kereskedelemmel is foglalkoztak. Józsefet Ismaelita (Midiánita) kereskedőknek adták el testvérei. Ezek a kereskedők a balzsamolajáról (Jer. 8,22; Jer. 46,11; Én. 4,6) híres Izraeli Gileádból jöttek és tevéik vittek: „*fűszerszámot, balzsamot és mirhát, menván, hogy alávigyék Égyiptomba.*” 1 Móz. 37,25 Itt aztán értékesítették az értékes portékákat Józseffel együtt. De kereskedtek Dél-Arábia felől is: „*A tevék sokasága elborít, Midján és Éfa tevecsikói, mind Sebából jönnek, aranyat és tömjént hoznak,*” Ésa. 60,6 Dél – Arábia kincseiből Babilonban is találunk aranyat, ezüstöt, fahéjat, tömjént stb. Az Ismaelita kereskedők portékájukkal Babilonba is eljutottak. Ezék. 27,17 említi Arábia és Kédár fejedelmeit, akik „*báránnyokkal, kosokkal és bakokkal*” kereskedtek Tírusszal. Az Ismaeliták az Arábiabeliek közé is tartoztak (2 Krón. 17,11).

Nabukodonozornak a Babiloni királynak a büntető hadjárata az Ismaeliták ellen is irányult. „*Ímé, eljönnek a napok, azt mondja az Úr, és megfenyítetek minden körülmetéltetett a körülmetéletlenekkel együtt: Égyiptomot és Júdát, Edomot és az Ammon fiait, Moábot és mindazokat, a kik nyírott üstökűek és a pusztában laknak; mert mindez a nemzet körülmetéletlen,*” Jer. 9,25-26 „*Kédárnak és Házornak országai felől, a melyeket megvert Nabukodonozor, a babiloni király, ezt mondja az Úr: Keljete fel, menjete fel Kédárra, és pusztítsátok keletnek fiait. Sátorait és nyájokat elveszik, és kárpitjaikat és minden edényöket és tevéiket elviszik, és ezt kiáltják feléjük: Rettegés köröskörül! Fussatok el, igen siessetek, rejtőzzetek el mélyen, Házornak lakói, azt mondja az Úr, mert tervet tervezett ellenetek Nabukodonozor, a babiloni király, és ellenetek gondolatot gondolt. Keljete fel, menjete a békességes nemzet közé, azok közé, a kik bátorságban lakoznak, azt mondja az Úr, sem kapujok, sem zárjok nincsen, egyedül laknak! Tevéik prédává lesznek, és az ő sok barmaik zsákmánynyá, és elszórom őket, e nyírott üstökűeket minden szél felé, és minden oldal felől veszedelmet hozok rájuk, azt mondja az Úr. És Házor sakálok lakhelyévé lesz, örökkévaló pusztasággá, senki nem lakik ott, és embernek fia nem is tartózkodik azon.*” Jer. 49,28-33

^{*2} Keresztény Ismeretterjesztő Alapítvány (KIA) - kommentár) Lásd még: Bír. 8,24; 26 vagy 1 Móz. 37,25;28

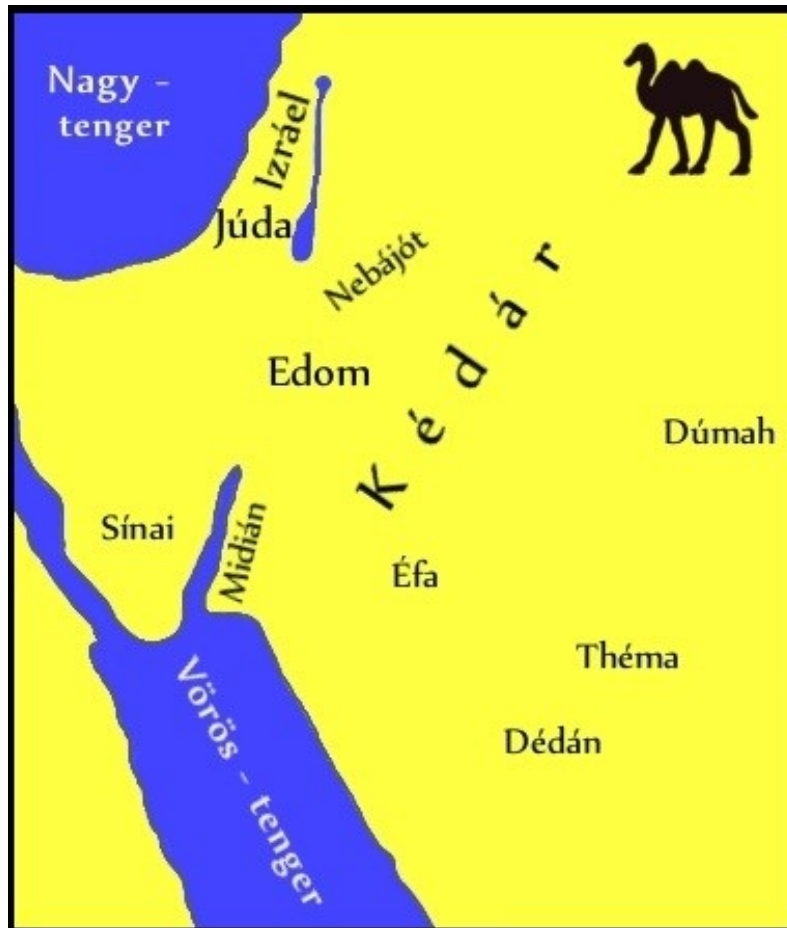

Teve ábrázolása III. Salmanasszár 'Fekete obelisztk' -jén (British Museum) (Fotó: SG)

A Biblia prófétikusan említi őket, mint olyan népet, amelyet az Isten a végső időkben összegyűjt a nagy evangéliumhirdetés idején. „*A tevék sokasága elborít, Midján és Éfa tevecsikói, mind Sebából jönnek, aranyat és tömjént hoznak, és az Úr dicséreteit hirdetik. Kédár minden juhait hozzád gyűlnek, Nebajóth kosai néked szolgálnak, felmennek kedvem szerint oltáromra, és dicsőségem házáat megdicsőítem.*” Ésa. 60,6-7

Az Ismaelitákat megtaláljuk még az Isten és népe ellen szövetkezők között Zsolt. 83,6-7-ben. A harag pohara a hét csapás nekik is kijut (Jer. 25,23-24). Babilon ostrománál arab segédc csapatok is részt vettek, tevés csapattal (Ésa. 21,7). „*Teríts asztalt, vigyázzon a vigyázó, egyetek, igyatok; föl fejedelmek, kenjétek a paizst! Mert így szólott hozzám az Úr: Menj és állass őrállót, a mit lát, mondja meg. És látott lovas csapatot, páros lovagokat, szamaras csapatot, tevés csapatot, és nagy figyelmesen hallgatott. És kiálta, mint oroszlán: Uram, az őrtoronyban állok szüntelen napestig, és őrhelyemen állok egész éjszakákon. És ímé, lovas csapat jött, páros lovagok, és szólott és mondá: Elesett, elesett Babilon, s isteneinek minden faragott képeit a földre zúzták le.*” Ésa. 21,5-9

Végezetül tegyük fel a kérdést vajon kit szimbolizálhatnak az Ismaeliták és a Midiániták a Bibliában? Ezekből lettek a különböző arab népek, és ma is az arab, iszlám világot szimbolizálják, amelyre ma is különösképpen jellemző *a viszály és a civódás*. Nabukodonozor a babiloni király jelképezi Rómát, aki, amikor teljhatalomra jut a világ felett az Iszlám világot is megnyomorgatja majd. De az Iszlám világból is lesznek megtérők Istenhez, erről szól Ésa. 60,6-7 verse. Az Iszlám világban ma is sok gazdag befolyásos sejjel találkozunk, akik értékes portékákkal kereskednek (főleg olaj, földgáz stb.). Az Iszlám ma már több mint 1,3 milliárd hívővel rendelkezik a világban.

Nebájót, Kédár, Midián és Éfa elhelyezkedése (Rajz: SG)

© Sipos Gábor

Felhasznált irodalom

¹ Bibliai nevek és fogalmak – KETURÁ (virtuális)

² Keresztyén Bibliai Lexikon (virtuális – Kedár)

³ Bibliai Nevek és Fogalmak (virtuális – Midián, Midiániták)